

PÕLVA VALLAVOLIKOGU

MÄÄRUS

Põlva

01.02.2018 nr 1-4/18

Tugiisiku ja isikliku abistaja teenuse osutamise tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 5 ja sotsiaalhoolekande seaduse § 14 lõigete 1 ja 2 alusel.

§ 1. Üldsätted

- (1) Määrusega kehtestatakse Põlva Vallavalitsuse (edaspidi *vallavalitsus*) poolt osutatavate tugiisikuteenuse ja isikliku abistaja teenuse (edaspidi *teenus*) osutamise tingimused ja kord.
- (2) Määruses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seadust, arvestades sotsiaalseadustiku üldosa seaduses sätestatud erisusi.

§ 2. Tugiisikuteenuse kirjeldus

- (1) Tugiisikuteenus on sotsiaalteenus, mille eesmärgiks on iseseisva toimetuleku toetamine olukordades, kus isik vajab sotsiaalsete, majanduslike, psühholoogiliste või tervislike probleemide tõttu oma kohustuste täitmisel ja õiguste teostamisel olulisel määral kõrvalabi. Kõrvalabi seisneb juhendamises, motiveerimises ning isiku suurema iseseisvuse ja omavastutuse võime arendamises.
- (2) Last kasvatavale isikule tugiisikuteenuse osutamisel on eesmärgiks lapse hooldamise ning turvalise ja toetava kasvukeskkonna tagamine.
- (3) Lapsele tugiisikuteenuse osutamise eesmärgiks on koostöös last kasvatava isikuga lapse arengu toetamine, sealhulgas vajaduse korral puudega lapse puhul hooldustoimingute sooritamine. Tugiisik abistab last arendavates tegevustes, juhendab ja motiveerib igapäevaelus toime tulema, abistab suhtlemisel perekonnaliikmetega või väljaspool kodu.

§ 3. Isikliku abistaja teenuse kirjeldus

- (1) Isikliku abistaja teenuse eesmärgiks on suurendada puude tõttu füüsilist kõrvalabi vajava täisealise isiku iseseisvat toimetulekut ja osalemist kõigis eluvaldkondades, vähendades teenust saava isiku seadusjärgsete hooldajate hoolduskoormust.
- (2) Isiklik abistaja aitab isikut tema igapäevaelu tegevustes, nagu liikumisel, söömisel, toidu valmistamisel, riietumisel, hügieenitoimingutes, majapidamistöodes ja või tervislike probleemide tõttu oma kohustuste täitmisel ja õiguste teostamisel olulisel määral kõrvalabi. muudes toimingutes, milles isik vajab juhendamist või kõrvalabi.

§ 4. Teenuse saajad

- (1) Teenust osutatakse isikule, kelle:
  - 1) Eesti rahvastikuregistrijärgne elukoht on Põlva vallas või;
  - 2) tegelik elukoht on Põlva vallas, kuid rahvastikuregistrijärgne elukoht on teises omavalitsusüksuses, kooskõlastades teenuse osutamise rahastamise eelnevalt vastava omavalitsusüksusega.

(2) Tugiisikuteenust osutatakse isikule, kes vajab sotsiaalsete, majanduslike, psühholoogiliste või tervislike probleemide tõttu oma kohustuste täitmisel ja õiguste teostamisel olulisel määral kõrvalabi.

(3) Isikliku abistaja teenust osutatakse isikule, kes vajab puude tõttu füüsilist kõrvalabi.

§ 5. Nõuded teenust osutavale isikule

(1) Teenuse osutamisel lähtub teenust vahetult osutav isik (edaspidi *teenust osutav isik*) teenuse osutamise lepingust (edaspidi *leping*), milles määratakse kindlaks kõrvalabi vajadusest tulenevad toimingud.

(2) Isikliku abistaja teenuse osutamisel lähtub teenust osutav isik ka teenuse saaja juhistest.

(3) Teenust ei tohi osutada isik:

1) kelle karistatus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada teenust saama õigustatud isiku elu, tervise ja vara;

2) kes on teenuse saaja esimese või teise astme üleneja või alaneja sugulane;

3) kes elab alaliselt või püsivalt samas eluruumis teenuse saajaga.

§ 6. Teenuse taotlemine ja taotluse menetlemine

(1) Teenuse määramiseks esitab teenuse taotleja või tema seaduslik esindaja vallavalitsusele kirjaliku taotluse.

(2) Taotluses märgitakse järgmised andmed:

1) abivajaja ees- ja perekonnanimi;

2) abivajaja isikukood;

3) abivajaja elukoht;

4) teenuse taotleja ja tema esindaja(te) kontaktandmed;

5) teenuse vajaduse põhjendus;

6) tegevused, milleks tugiisikut või isiklikku abistajat vajatakse;

7) isik, keda soovitakse isiklikuks abistajaks.

(3) Teenuse saajal on õigus valida teenust osutavat isikut. Soovi avaldamisel abistab sotsiaalosakonna ametnik teenuse saajat teenust osutava isiku leidmisel.

(4) Teenuse saajal on õigus enne teenust osutava isiku määramist omavahelise sobivuse hindamiseks temaga kohtuda.

(5) Tugiisikuks või isiklikuks abistajaks määratav isik peab andma vastavasisulise kirjaliku nõusoleku.

(6) Teenuse osutamise otsustamiseks selgitab vallavalitsuse sotsiaalosakonna ametnik välja teenuse vajaduse, teenuse osutamise sageduse ja mahu.

§ 7. Teenuse määramine

(1) Teenuse osutamise otsustamiseks vajaliku teenuse vajaduse hindamise viib läbi sotsiaalosakonna ametnik kümne tööpäeva jooksul nõuetekohase taotluse esitamisest.

(2) Otsuse teenuse määramise või sellest keeldumise kohta teeb vallavalitsuse sotsiaalabikomisjonu ettepanekul sotsiaalosakonna juhataja või teda asendav ametnik kümne tööpäeva jooksul pärast teenuse vajaduse hindamise läbiviimist.

(3) Teenuse määramisest võib keelduda juhul, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

1) vallavalitsusele ei ole esitatud kõiki teadaolevaid tõeseid ja täielikke andmeid, dokumente ja muid tõendeid, mis on vajalikud teenuse määramise otsustamisel;

2) taotleja ei võimalda teenuse vajadust kontrollida;

3) teenust saama õigustatud isik ei osale aktiivselt talle teenuse määramisel, sealhulgas ei võimalda läbi viia käesoleva määruse § 6 lõikes 6 nimetatud teenuse vajaduse hindamist;

4) taotleja ei ole teavitanud vallavalitsust viivitamata teenuse saamise õigust ja teenuse määramist mõjutavatest asjaoludest ja asjaolude muutumisest;

5) teenuse vajadust on võimalik või otstarbekas katta muude teenuste või muu abiga;

6) teenuse vajaduse katavad riiklikud või valla eelarvest makstavad toetused ja teenused;

7) teenuse saaja käitumine (agressiivsus, ebaviisakas käitumine, alkoholi või narkootiliste ainete kuritarvitamine vms) või teenuse saaja isikust tulenev muu objektiivne põhjus muudab teenuse osutamise võimatuks.

§ 8. Lepingu sõlmimine

- (1) Teenuse osutamiseks sõlmivad vallavalitsus, teenust osutav isik ja teenuse saaja või tema seaduslik esindaja teenuse osutamise lepingu.
- (2) Leping sõlmitakse tähtajaliselt.
- (3) Lepingusse märgitakse kõrvalabi vajadusest tulenevad toimingud ja teenuse saaja üldised juhised, teenuse osutamise maht ja sagedus ning teenuse hind.
- (4) Erandjuhul osutatakse abivajajale teenust kohele, sealhulgas vajadusel väljaspool lepingu mahtu, sõlmides lepingu esimesel võimalusel.

§ 9. Teenuse osutamine

- (1) Teenust osutav isik esitab vallavalitsusele hiljemalt järgneva kuu 5. kuupäevaks teenuse osutamise vormikohase aruande, milles kajastatakse teenuse osutaja tegevused ja teenuse osutamise maht.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kandeid kinnitavad teenust osutav isik ja teenuse saaja või tema seaduslik esindaja allkirjaga.

§ 10. Lepingu lõpetamine

- (1) Leping lõpetatakse:
  - 1) teenuse vajaduse äralangemisel;
  - 2) teenuse saaja või teenuse osutaja taotluse alusel;
  - 3) teenuse saaja või teenuse osutaja elama asumisel teise omavalitsusüksuse haldusterritooriumile;
  - 4) teenuse saaja elama asumisel hoolekandeaustusse;
  - 5) määruse paragrahvi 4 lõigetes 1–3 nimetatud asjaolude äralangemisel;
  - 6) määruse paragrahvi 7 lõike 3 punktides 4–7 nimetatud asjaolude ilmnemisel ning paragrahvi 9 lõikes 1 nimetatud aruande esitamata jätmisel.

§ 11. Teenuse eest tasumine

- (1) Teenuse saajale on osutatav teenus tasuta.
- (2) Teenuse osutamise kulud kaetakse valla eelarvest.

§ 12. Järelevalve ja arvestuse pidamine

- (1) Järelevalvet teenuse osutamise üle teostab vallavalitsus.
- (2) Teenuse korraldamise ja teenuse osutamise üle arvestuse pidamise eest vastutab sotsiaalosakond.

§ 13. Teenuse maksumus

Tugiisikuteenuse ja isikliku abistaja teenuse maksumuse kehtestab vallavalitsus.

§ 14. Dokumendivormide kinnitamine

Vallavalitsus võib kinnitada määruse rakendamiseks vajalike dokumentide vormid.

§ 15. Määruste kehtetuks tunnistamine

Mooste Vallavolikogu 31. märtsi 2016. a määrus nr 8 "Tugiisiku ja isikliku abistaja teenuse osutamise kord", Mooste Vallavolikogu 31. märtsi 2016. a määrus nr 7 "Puudega lapsele tugiisikuteenuse osutamise tingimused ja kord" ja Põlva Vallavolikogu 13. aprilli 2016. a määrus nr 1-2/19 "Tugiisiku ja isikliku abistaja teenuse osutamise tingimused ja kord" tunnistatakse kehtetuks.

§ 16. Rakendussäte

Enne käesoleva määruse jõustumist sõlmitud tugiisikuteenuse ja isikliku abistaja teenuse osutamise lepingud kehtivad lepingus märgitud kuupäevani, lepingu lõppemiseni või lõpetamiseni.

§ 17. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2018. aasta 1. märtsil.

/allkirjastatud digitaalselt/

Igor Taro

Vallavolikogu esimees

Seletuskiri Põlva Vallavolikogu 01.02.2018 määruse eelnõu nr 1-4/18 "Tugiisiku ja isikliku abistaja teenuse osutamise tingimused ja kord" juurde

Sissejuhatus ja eelnõu sisu

Sotsiaalhoolekande seaduse (edaspidi *SHS*) § 14 lõike 1 kohaselt kehtestab kohaliku omavalitsuse üksus sotsiaalhoolekandelise abi andmise korra, mis peab sisaldama vähemalt sotsiaalteenuste ja -toetuste kirjeldust ja rahastamist ning nende taotlemise tingimusi ja korda.

Määruse uue redaktsiooni kehtestamine on tingitud vajadusest kehtestada kogu Põlva valla haldusterritooriumit hõlmav ühtne regulatsioon. Määruse redaktsioon ei erine oluliselt ühinenud Põlva valla haldusterritooriumil kehtinud Põlva Vallavolikogu 13. aprilli 2016. a määrusest nr 1-2/19 "Tugiisiku ja isikliku abistaja teenuse osutamise tingimused ja kord".

Tugiisikuteenus on sotsiaalteenus, mille eesmärk on iseseisva toimetuleku toetamine olukordades, kus isik vajab sotsiaalsete, majanduslike, psühholoogiliste või tervislike probleemide tõttu oma kohustuste täitmisel ja õiguste teostamisel olulisel määral kõrvalabi. Kõrvalabi seisneb juhendamises, motiveerimises ning isiku suurema iseseisvuse ja omavastutuse võime arendamises.

Isikliku abistaja teenuse eesmärgiks on suurendada puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2 lõike 1 tähenduses puude tõttu füüsilist kõrvalabi vajava täisealise isiku iseseisvat toimetulekut ja osalemist kõigis eluvaldkondades, vähendades teenust saava isiku seadusjärgsete hooldajate hoolduskoormust.

Põlva Vallavalitsus on sõlminud kaheksa tugiisikuteenuse ja kaks isikliku abistaja teenuse osutamise lepingut. Enne käesoleva määruse jõustumist sõlmitud tugiisikuteenuse ja isikliku abistaja teenuse osutamise lepingud kehtivad lepingus märgitud kuupäevani, lepingu lõppemiseni või lõpetamiseni.

Suurim muudatus võrreldes varem kehtinud kordadega seisneb asjaolus, et otsuse teenuse määramise või sellest keeldumise kohta teeb sotsiaalabikomisjon ettepanekul sotsiaalosakonna juhataja. Siiani tegi otsuse vallavalitsus.

Määrusega kehtestatakse Põlva Vallavalitsuse poolt korraldatavate tugiisikuteenuse ja isikliku abistaja teenuse osutamise tingimused ja kord.

Mooste Vallavolikogu 31. märtsi 2016. a määrus nr 7 "Puudega lapsele tugiisikuteenuse osutamise tingimused ja kord", Mooste Vallavolikogu 31. märtsi 2016. a määrus nr 8 "Tugiisiku ja isikliku abistaja teenuse osutamise kord" ja Põlva Vallavolikogu 13. aprilli 2016. a määrus nr 1-2/19 "Tugiisiku ja isikliku abistaja teenuse osutamise tingimused ja kord" tunnistatakse kehtetuks.

Määruse vastuvõtmiseks on vajalik volikogu poolthääle enamuse.

Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

Rakendamisega seotud tegevused, kulud/tulud

Teenuse osutamiseks vajalikud dokumendid ja teenuse maksumuse kehtestab vallavalitsus. Teenuse rakendamisega seotud kulud on Põlva Vallavalitsuse sotsiaalvaldkonna eelarves.

Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2018. aasta 1. märtsil.

Eelnõu koostöölastamine, huvirühmade kaasamine

Eelnõu on Põlva Vallavalitsuse poolt heaks kiidetud 07.02.2018 ja edastatud menetlemiseks Põlva Vallavolikogule.

Põlva Vallavolikogu sotsiaalkomisjon on eelnõu heaks kiitnud 14.02.2018.

Määruse jaotuskava

Avaldamiseks Riigi Teatajale
Sotsiaalosakonna teenistujad

Eelnõu esitaja

Põlva Vallavalitsus

Eelnõu koostaja

Helen Metsma
sotsiaalosakonna juhataja